

SZÉKELY-UDVARHELY

UDVARHELYVÁRMEGYE JOGÜGYI, KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI LAPJA

AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE ÉS A GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 10 K. Félre 5 K. Negyed-
évre 2 K 50 f. Külföldre egész évre 15 korona. Községeknek,
papok-, gazdasági egyleti tagok- és közs. előjáróknak egész évre
8 K. Tanítóknak, közs. és körjegyzőknek 7 K. — Egy példány
Telefon-szám 15. ára 10 fillér. Telefon-szám 15.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos

BETEGH PÁL.

Főmunkatárs: **FÜLEI SZ. LAJOS.**

HIRDETÉSI DIJAK: Hivatalos hirdetések 100 szög minden
szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések 6 fillér
többszöri közlésnél 4 fillérért közöltetnek. Nyílt-tér sora 1 K. Hír-
detés és nyílt-tér díja előre fizetendő. — Megjelen hetenként
kétszer: csütörtökön és vasárnap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: BETEGH PÁL könyvkereskedése, könyvnyomtató és könyvkötő intézete (Kossuth-utca), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előfizetések
M. kir. postatakarék és Clearing számla 10,489. sz. és hirdetések küldendők. — Kéziratok vissza nem adtnak. M. kir. postatakarék és Clearing számla 10,489 sz

Vármegyénk közgyűlése.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottsága
ezévi első rendes közgyűlését pénteken délelőtt
kezdődőleg a vármegyeház dísztermében és foly-
tatólag a sorozóteremben tartotta meg.

Hollay Arthur főispánt ezalkalommal
is küldöttség hívta a terembe. A küldöttséget
Jung-Cseke Lajos apát, biz. tag vezette s tagjai
Lántzky Sándor, Pálffy Dénes, Szabó Gergely,
Ugron János és Ugron Zoltán tvh. biz. tagok
voltak.

A lelkes éljenzéssel fogadott főispán elnöki
székét elfoglalván, a következő tartalmas megnyitó
beszédet mondotta:

T. Közgyűlés!

Midőn ez évben első alkalommal van sze-
rencsém közgyűlésünket megnyitni, engedjék meg
t. uraim, hogy lehető rövidséggel méltassam a
közelmúlt időnek azokat a nevezetesebb esemé-
nyeit, melyek hazánkat és nemzetünket közelről
érdeklik s egyszersmind kihatnak közéletünk mű-
ködésére is.

Az Isteni Gondviselés megőrizte hazánkat
attól a veszedelemtől, hogy alkotmányunk, mely a
mult évi súlyos válságok közepette nehéz meg-
próbáltatásoknak volt kitéve, csorbát szenvedjen.
Istennek hála! nem következett be az a fenye-
gető csapás, hogy szabadságunk legyen megölője
alkotmányunknak. Most midőn a politikai látha-
táron a pusztító vihar elmúlt, megnyugvással je-
gyezhetjük fel, hogy dicsőségesen uralkodó koro-
nás királyunknak közmondásos alkotmány- és
törvénytisztlete a lefolyt válságos időszakban is
kiállotta a tűzpróbát.

Épp most, midőn alig néhány hét telt el

ama történelmi nevezetességű esemény óta, hogy
parlamentí vezérferfiaink hazafias közreműködésé-
vel az áldatlan küzdelem meg lett szüntelve és a
parlament munkaképessége helyreállítatott; ime
koronás királyunk Ő felségének egy magasztos
fejedelmi intézkedésével találkozunk. Lelkének ne-
mességét és fenkölt gondolkodását hiven jellemző
szavakban királyi kéziratral utasítja kormányelő-
nökünket, hogy II. Rákóczy Ferenc hamvai vissza-
szállításának kérdésével foglalkozzék és erre vo-
natkozó javaslatait tegye meg. Ő felségének ezen
legfelsőbb kézírata méltó arra, hogy ezért a ma-
gyar nemzet összesége s ebben vármegyénk kö-
zönsége is hódoló feliratban fejezze ki háláját,
annál inkább, mert dicső emlékü II. Rákóczy Fe-
renc hamvai hazaszállítása iránt nyilvánult köz-
óhaj megvalósítása érdekében közgyűlésünk is kér-
vényt intézett az országgyűléshez.

Eme legfelsőbb királyi kézirat hatása alatt,
kapcsolatban országgyűlésünk munkaképességének
helyreállításával, el kell ismernünk, hogy az elért
siker gr. Tisza István miniszterelnök érdeme, ki
kellő tapintattal párosult erélyvel, előrelátással és
erős elhatározással első sorban küzdött a parla-
mentárizmus védelmében, és teljesítette azt a
feladatot, mely a közelmúlt időben a legnehezebb
államférfi feladat volt: megmenteni legföltettebb
nemzeti kincsünket, alkotmányunkat.

Nem hagyhatom figyelmen kívül a vármegyei
tisztségviselői fizetésrendezésének immár tör-
vényhozásilag csaknem befejezett tényét, valamint
a községi és körjegyzőknek törvényhozási tárgya-
lásra már előkészített fizetésrendezését. Mindezek-
kel vármegyeyei és községi közigazgatásunk közeg-
einek jogosult és méltányos igényei lesznek a
legközelebbi jövőben kielégítve.

Mindezen felsorolt tények tagadhatatlanul
örvendetek, s ezért azt hiszem ezen közgyűlé-
sünk folyamán lesz alkalma a tisztelt th. bizott-
ságnak arra, hogy jelenlegi miniszterelnökünket a

legfelsőbb királyi kézirat közzététele, valamint a
parlament munkaképességének helyreállítása és a
megyei tisztviselők, községi és körjegyzők fizetés-
rendezése alkalmából feliratilag üdvözölje.

Végül fájdalmasan említem meg Kassay F.
Domokos, thatósági bizottsági tag, lövétei keres-
kedő elhunytát, felkérve a t. közgyűlést, hogy a
nevezett köztisztviselőben állott tagtársunk elvesz-
tése miatt részvétét jegyzőkönyvbe iktatni mel-
tőztassék.

Midőn szerencsém van a tisztelt közgyűlés
tagjait szívélyesen üdvözölni és felkérni, hogy a
tárgysorozatban jelzett ügyek elintézésében a
szokott érdeklődéssel résztvenni és tárgyilagos
tanácskozással a felmerülő kérdéseket megvitatni
szíveskedjenek, a közgyűlést ezennel megnyitott-
nak nyilvánítom.

Az általános lelkesedéssel kísért beszédben
elhangzott indítványokat, egyhangulag fogadta el
a közgyűlés. Mi után Dr. Domokos Andor
alispán ezzel kapcsolatosan a következő, szintén
egyhangulag elfogadott indítványt terjesztette elő:

Indítványozom, határozza el a közgyűlés,
hogy Ő császári és apostoli felségének a II-ik
Rákóczy Ferenc hamvai hazaszállítása tárgyában
kelt legfelsőbb kéziratát hódoló tisztelettel, örven-
detesen, hálás szívvel vévén tudomásul, Ő császári
és apostoli királyi felségéhez ezen magasztos
tényért háláját hódoló feliratban tolmácsolja s
egyszersmind felkéri a tártörvényhatóságokat is,
hogy a magyar nemzet osztatlan hálájának hasonló
módon adjanak kifejezést.

Határozza el továbbá a közgyűlés, hogy gr.
Tisza István m. kir. miniszterelnököt feliratilag
üdvözli a II. Rákóczy Ferenc hamvainak hazaszál-
lítása iránt kiadott legfelsőbb királyi kézirat meg-
jelenése, valamint a parlament munkaképessége-
nek helyreállítása és a vármegyeyei tisztviselők, köz-

A „SZÉKELY-UDVARHELY” TÁRCÁJA.

Etéd község története.

Az „Ifjusági Egyesület” megbízásából írta:
tarcsafalvi Pálffy Aladár.

(5-ik folytatás.)

Elkalandoztunk kissé a község történetétől,
de szerintem figyelemmel kellett kísérnünk a köz-
ség lakosai hazaszeretetének megnyilatkozását.

De nemcsak a hazáért álltak oly gyakran
fegyverbe, de a szomszéd falukkal is századokon
keresztül küzdöttek egy-egy határrészért. Egy es-
kető levé (A határperekre vonatkozó eskető leve-
lek a község levéltárában vannak.) szerint Köris-
patakkal 1580-ban megkezdődik, s még emlékez-
hetnek sokan rá, hallván apjuktól, hogy sokszor
felfegyverkezve vonultak ki a községek a saját
igazuk mellett. Folyton újabb és újabb tanukihall-
gatásokat tartanak s nem csoda, ha sok százra
megy a kihallgatott tanuk száma.

1579-ben kezdődik meg a per Szolokmával
Csélye miatt s csak nem régen, mintegy 300 évi
huza-vona után fejeződött be, persze az etédiek
szerint csalással, mert egy szolokmai ember föl-
det tett a csizmájába faluja határából s úgy es-
küdt meg Csélyében, hogy az a föld, s melyen
áll szolokmai. Ezen per még 1802-ben július 15-én
tart s hogy az teljesen mikor fejeződött be, nem
bizonyos. Csélye miatt nemcsak Szolokmával, ha-
nem marosszéki Szentistvánnal is perben állott, s
az Apaffy-féle kihallgatás szerint 1600. elején meg-
kezdődött, (50 ik tanu Osváth Sámuel) s végre
1775-ben december 3-án lépnek békességre, át-

engedvén Etéd Nagyarad-virgő lapossát Szent-
istvánnak. De későbbi perlekedésnek akadunk még
nyomára, így 1824-ben, a midőn a község Atyhá-
val is perel, mert a határdombokat széthányták.
Százados pere volt a községnek Énlakával is,
melyre vonatkozólag egy 1871. jul. 7-ről fenn-
maradt eskető levél, mint régóta folyó perről em-
lékezik meg. Ezen pernek közel napjainkban, csak
1884-ben lett vége, mikor a határjelzőket vég-
legesen felállították.

Mielőtt egy pár nevezetesebb eseményt em-
lítenék fel a község beléletéből, érdekesnek tartom
közölni Baczó József dullónak egy 1736. szept.
15-én Bányában kelt rendeletét. Ugyanis azt ren-
deli, hogy:

„Kegyelmetek ezen levelem vevén, ki-ki a
maga falujába a nemes szék végzése szerint, a
kik a tilalmas helyen dohányoztak egy-egy sustá-
kot harmadnap alatt felszedje és hit szerént számba
adja s hozzá kezemhez”.

Továbbá „a hol még a mult télen a guzsa-
lyosok össze gyűltek, aki házához arról is kegyel-
metek feleltessenek, és névszerint, és mindeneket
kikeresvén nékem kiadja. Ugy a káromkodásról is
szorgalmasan feleltetni el ne mulasszák.” Sőt
büntetést szab ki, ha rendeletének nem tennének
eleget. „Különb tudára legyen minden birák-
nak, hogy ezen parancsokat szerint a dologban
el nem járnak s valamely fogvatkozás léssen a
bírók miatt, legelsőbbben a bírók 17 frtig megbün-
tettetnek. Ha pedig közönséges faluk vakmerős-
ködnek 36 frtig büntettetnek.” (Eredeti a Somodi
Domokos levelesládájában.)

Az etédi bíró október 10-én vette e rende-
letet, s nem az, hogy mennyiben tett eleget, ha-

nem az érdekes, hogy milyen szigorúsággal ör-
ködtek az egyesek és az egész község becsülete
felett. Hasonló ehhez egy 1803. június 6 án kelt
rendelete is a szék tiszteinek, melyen a tánctar-
tásokra vonatkozólag is intézkednek. Ugy látszik,
sok panasz érhetette a szék ifjuságát, mert így kez-
dik a rendeletet:

„fájdalommal kellek tapasztálni, hogy né-
melyek nem gondolván sem az Isten, sem a haza
törvényeivel és az felsőbb rendeletekkel, a szent
innepi napokat, melyet az anyaszentegyház a szent
úristen nevének dicsőítésére rendelt, táncolással,
bujalkodással és munkálkodással töltik el... szo-
kába jött az innepnek megkülönböztetése nélkül
való tánc, melylyel együtt jár a részegeskedés,
bujalkodás és káromkodás, melyekért a hatalmas
Istennek csapásait méltán várhatjuk, melyre nézve
parancsoltatik kegyelmednek:”

1. „A ki vasárnap dolgozik, 18 mfrtig, a
a paraszt 12 pálcáutással büntetendő.”

2. „Karácson első és másodnapján, uj esz-
tendő napján, nagypénteken, husvét első és másod-
napján, áldozó csütörtökön, Pünkösöd első és másod
napján, adventben vagy nagy böjtkben ezen nemes
szék régi Constitutiója szerint táncolni nem szabad,
azért, akik a táncolónak szállást adnak 36 frtig,
vagy ha paraszt, 12 pálcával büntesse kegyelmed.”

3. Szombaton este nem volt szabad tán-
colni s kalákát csinálni, „mivel ez által a vásár-
nap Istentisztelet megrontatik”, mert sokan ré-
szegen mennének a templomba, s a fenti bünte-
téssel sujtatik.

4. Rendes mulatságra az ifjuságnak megen-
gedtetik a közönséges vasárnapokon a két templo-
mozás után naphaladatig, de a kik éjszakára

ségi és körjegyzők fizetésének rendezése alkalmából kifejtett hazafias és sikeres közreműködéséért.

Az alispán indítványát szintén egyhangulag fogadta el a közgyűlés. Egyszersmint nyomban letárgyalta a tárgysorozat 240. pontját képező önálló indítványt is, a mely lényegileg egyezett az alispán indítványával.

Majd József cs. és kir. főherceg köszönő leiratát fogadta hódoló tisztelettel és Gróf Tisza István miniszterelnök válaszáat vette tudomásul.

Az újlak—zsákodi községi közlekedési utnak a törvényhatósági utak sorába való felvételét kimondotta a közgyűlés, s elhatározta, hogy Hollaky főispán vezetése alatt küldöttség által kéri a miniszter hozzájárulását. Az alispán előterjesztése valóban meggyőző és a jó ügyhöz méltó gondossággal van megtervezve s hisszük, hogy teljes sikerrel jár majd a küldöttség annál is inkább, mert a miniszter annak idején formális ígéretet tett; kijelentvén, hogy a beruházási törvény keretében megadja a szükséges segínyt. Ezzel kapcsolatosan Ugron János a vicinális utak jobb karba helyezését sürgeti. Ugron Zoltán pedig a vármegye és a községek birtokában levő vasuti részvényeknek a beruházási törvény keretében leendő állami megváltását indítványozza. Ezt is kérelmezi a bizottság s küldöttség útján kérni fogja.

A Bencze Dénes nyugdíjazása folytán üresedésbe jött szolgabírói állásra négyen pályáztak, akik közül az első helyre kandidált Tamás Pétert egyhangulag, közfelkiáltás útján választották meg. Az új szolgabíró nyomban a hivatali esküt is letette.

Igen érdekes vitára adott alkalmat Pap Lőrinc törvényhatósági biz. tag azon önálló indítványa, hogy a székelyudvarhely—csikszerepai vasuti vonal kiépítése a beruházási törvényjavaslat keretében a rögtön kiépítendő vonalak sorába fölvéssék.

Daniel Károly, Ugron János szoltak az indítványhoz, mire dr. Damokos Andor alispán egy valódi hazafias irányú kapcsolatos indítványt tett. Ezzel a közgyűlés tagjainak legnagyobb részét szólásra indította s egy igazán nemes érzésektől áthatott vita indult meg. Résztvettek ebben Ugron János, Ugron Zoltán, dr. Kovács Albert, Konecz Ármán, Gálffy István, Gyertyánffy Gábor, Ajtai János, Szabó Gergely, Pálffy Dénes és Deák Miklós, kiknek nagyrésze többször is hozzászólt az igazi magyar nemzeti missziót teljesíteni hivatott egyenes székely vasuti fővonal kiépítéséhez. Az előbb említett küldöttséget megbízták, hogy a kereskedelemügyi miniszterhez kérvényt, a képviselőházhoz fölrólatot vigyen az iránt, hogy Románia felé a Feketetengerig Székelyudvarhelyen át vezető fővonal mielőbb kiépíttessék. Ez pedig más nem lehet, mint a Borszék Soma miniszteri ta-

nyújtják a táncot, szintén a fenti bütetéssel sújtassák, mert hétfőn, a kik éjjel táncolnak, dolgozni nem tudnak. (Egykori másolat a község levéltárában.)

Sok igazság, helyesség van ezen rendeletben s sok község van ma is, a hol bizony szükség volna ilyen rendeletekre.

A község belbékéje századokon keresztül oly ritkán zavartatik meg, legalább a mennyire a ránk maradt okmányok bizonyítják, hogy ez valóban csodálatra méltó. A vásárokon összeverekedett örmények, cigányok esete elenyészik, hiszen ez a község elő- vagy visszafejlődésére semmi befolyással nem voltak és nem lehettek.

Legelőbb, melyről okmányaink tanuságot tesznek, egy szerződés szolgáltat okot a békétlenségre, melyet a gagyi és tarcsafalvi Pálffy családokkal kötöttek. Ugyanis a pünkösdi vásáron addig senkinek sem volt szabad sem bort, sem sört eladni, míg a fenn nevezett család 3 negyven vedres hordó bort el nem adott. Hogy mikor és mi módon szereztek meg ezt a jogot, kikutatnom nem sikerült, de hogy a vásár-jog megadása után nem sokkal meg volt, bizonyítja az, hogy bár vásárt 1593-ban kapta meg Etéd, s már 1615-ben a Pálffy családdal megbékélik, mert mások elég merészek voltak e tilalom ellenére italt eladni. 1627-ben, 1666-ban, midőn a falus bíró Herczegh György volt, újra csak békülnek. Századokon keresztül meg volt e joga a családnak, de mindkét félre igen sok kellemetlenséggel járt, mert kiadta a család a jogát, s a bérbe vevő sokkal többet eladott, mint szabad lett volna, s megkárosította a község lakóit. Végre 1834. május 12-én kelt szerződés (Szerződés a község levéltárában.) szerint 40 Rftért a község árendálja ki s így megszűnik az örökös kellemetlenség, de hogy a család joga megszűnt volna, annak nyomára nem akadtam. (Folyt. köv.)

nácsos által térképbe foglalt apahida—marosvásárhely—székelyudvarhely—sepsiszentgyörgy—konstanczai vonal, a melynek az egész Székelyföldre kiható nagyfotossága kézen fekvő mindenki előtt.

Az alispáni jelentést felolvasottnak tekintették és egyhangulag — jegyzőkönyvi elismerés szavazása mellett — tudomásul vették. A jelentésből kifolyólag dr. Solymossy Lajos bizottsági tag felszólalása nyomán Hollaky főispánnak, valamint a Magyar Földhitelintézetnek is jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak. Együttal Ugron Zoltán a Földhitelintézet által a kormányhoz intézett memorandumot tette szóvá s kérte az alispánt, hogy annak teljesítése érdekében, mint a vármegye első tisztviselője, szintén tegyen meg minden lehetőt. Hollaky Arthur főispán megköszönte a bizottságnak elismerését s ujabban is kijelentette, hogy a vármegyei hitelügy javítását mindig szíven viseli s meg van győződve, hogy a Földhitelintézet memorandumának csakis a múlt évi állapotok voltak akadályai Remélhető azonban, hogy most már a rend helyreállításával elintéztést nyer ez az igen fontos közérdekű ügy is.

A számonkérő széknek az alispánhoz intézett rendelete értelmében az irodai szükségletek évenkénti megállapítására és a feltár átvizsgálására Jung-Cseke Lajos elnökle alatt egy bizottságot küldött ki a közgyűlés.

A város husvágási szabályrendeletének módosítása tárgyában szintén bizottság küldetett ki.

Végül több kisebb nagyobb fontosságú ügy letárgyalása után a közgyűlés délután fél 5. órakor véget ért.

Tan- és nevelésügy.

Tanító kartársaimhoz! Utmutatás a „Szemléleti képek használásához” gyakorlati példákkal ellátott pályadíjat nyert munkámat másodsor is sajtó alá rendezni ohajlva, kérem t. kartársaimat, a kik ezt most megrendelni ohajlják, engemet szándékukról értesíteni szíveskedjenek, hogy a nyomtatandó példányok számáról tájékozhasam magamat. Munkám első kiadását a tanügyi sajtó meleg elismeréssel fogadta. Ez használhatóságát bizonyítja. *Spaller József*, áll. ipari szakisk. tanár.

Egyházi élet.

A róm. kath. templom belső javítása és díszítése adakoztak özv. Kassay Endréné és Lukácsffy Teréz urnő gyűjtőívén készpénzben: Szentpétery Gergely 25 K, özv. Gál Jánosné 30 K, özv. Gonda Jenőné (másodsor) 20 K, Haberstumpf Károly 20 K, Dr. Egyed Balázs 6 K, Dr. Kovács Albert 20 K, László Domokosné 2 K, Bagó Gyula 30 K, Dr. Solymossy Lajosné 25 K, Györffy Titusz 25 K, Dr. Görgényi Károly 2 K, Hlatky Miklós 10 K, Haurich Alfréd 2 K, Szabó Nándor 4 K, Bartha Gábor 2 K, Kovács Domokos (fazakas), Szabó Ferencné (mészáros), Haab és Heitz 5—5 K, Ferenczy György 2 K, N. N. 5 K, Török Pál 2 K, Spanyár Pál 20 K, Tassaly József 5 K, Dr. Besztercey Istvánné 3 K, Zonda József 20 K, Baranyai N. né 6 K, Dr. Keith Ferenc, Boda Gyuláné, Burnász Erzs. 1—1 K, özv. Kassai Endréné 5 K, özv. Weigel Ferencné, Orbán Dénes (mészáros), Walter Vilmosné, özv. Rápolti Domokosné, Rápolti Károlyné 2—2 K, Kovács Albertné 60 f, Kapitza Bálint, Sepsí Mózesné 1—1 K, Martinovits Szilárdné 4 K, Balázská Károly 1 K, Csató Imre 4 K, Jakab Gyula Zimny Ferenc, Imrich Vilmos, Kohl István 2—2 K, Hóthl Viktor, Kovács Gergely, Bajna Ignác 1—1 K, Kapitza Tamásné 2 K, Mészáros Lajosné, Balázs Mihály, Lázár Z. István 1—1 K, Ferenczi Endréné 2 K, Harsia Jusztián, Papp Z. István, Fischer Ferenc, Tóth József, Wirczer Jakab 1—1 K, özv. Válcik Lajosné, Robert Antal 2—2 K, Czikinántori Jánosné, Ungvári Lajosné, özv. Nagy Áronné 1—1 K, N. N. 2 K, N. N. 60 f, özv. Lakatos Józsefné 2 K, Dürr Regina, Majer János 1—1 K, Paláncz János 50 f, Bartók István, 2 K, Dávid Gergely 1 K, Hargita Nándor, Riemer K. Gusztávné 2—2 K, Rudolf József, Kertész Albertné, Santa Imre, Ferenczi Pál (földész), 1—1 K, Papp Perencz 2 K, ifj. Balázs János 10 f, Balázs István 10 f, id. Székely I. (földész) 20 f, özv. Gyarmathy Sándorné, Bálint József, Fekete Imre 1—1 K, Biró József 20 f, N. N. 40 f, Schlosser Vilmosné 2 K. Összesen: 386 K. 70 f. a korábban ígértben jegyzetkekből befizetett Zakariás Antal I. részlet 20 K, ifj. Gergely Ferenc I. részlet 5 K, Diemár Károly II. részlet 5 K, Dr. Székely József III. részlet 5 K, Mihály János törv. bíró I. részlet 40 K, az I—X. közlemény szerinti összege 2152 K. 83 fillér. Továbbá jegyeztek ígértben özv. Kassay Endréné és Lukácsffy Teréz urnő ivén: id. Dézsy Antal 25 K, Barkóczy Albert 5 K, Bartos József 10 K, Burger Arthur 30 K, Ráduly Simon 40 K, Kapitza Károly 10 K, Daróczy Miklós 50 K, Pázinán József, Puskás István 30—30 K, Csillag József 20 K, Szeles Dénes 40 K, Kovács János tanár 50 K, Pap András tanár 5 K, Dr. Daróczy Ignác 10 K, Szemlér Ferenc 30 K, Döme Rezső 5 K, Bokor György 6 K, Bendey Arthur 2 K, Szentpétery Ferenc 15 K, Tamás Balázs 10 K, Wiker Jenő, Ferencz János földész 2—2 K, Spanyár Pál 20 K. Összesen 447 K. Fogadják a nemesszivő adakozók ez után is hálás köszönetünket. Jung-Cseke Lajos, apát-plebános. Paschek Viktor, pénztárnok.

Legujabb.

A vasutasok sztrájkja.

Budapest, április 22. (Saj. tud. táv.) A pályaudvarok elhagyottan, igen szomorú képet mutatnak. Katonaszág és rendőrség tartja megszállva.

A kormány a sztrájkoló vasutasokkal nem tárgyal. **Vörös László kereskedelemügyi miniszteri államtitkárt teljhatalmu kormánybiztosnak nevezte ki.** A sztrájkoló vasutasoknak a kormánybiztos a következő engedményeket tette: amnestiát ad; a nagy gyűlés megtartását engedélyezi; a fizetés rendezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalását függőben fogják tartani és szolgálati pragmatikát alkotnak.

Vörös László kormánybiztos ezen engedményekért garanciát vállalt, ha a sztrájkoló a szolgálatot azonnal megkezdi.

A sztrájkoló vasutasok követeléseikből **semmit sem hajlandók** ezzel szemben engedni. Megbizottait most tárgyalnak a kormánybiztossal.

Kormány körökben biznak a higgadt, józan gondolkozásuak megfontolásában s remélik, hogy belátják a tulzók kivihetetlen követeléseinek teljesíthetlenségét. A tulzók-kal szemben a legerélyesebb eszközöket fogják alkalmazni.

A posta közlekedése.

Tegnap óta az ország összes postahivatalai felsőbb intézkedés folytán, beállították minden irányban a kocsipostai közlekedést.

Székelyudvarhelyről Segesvár és Csikszerefa felé is megy posta-kocsi **naponként d. e. pont 11 órakor.** Ugyanekkor indulnak a többi irányok felé is a posta kocsik.

A postán egyelőre csakis egyszerű és ajánlott leveket s postautalványokat vesznek föl és továbbítanak.

Pénzes-levelet és csomagot a posta nem vesz föl és nem továbbít.

Katonaszág a vasuti állomásokon.

A székelyudvarhely—héjjasfalvi vonalra és a közbeeső állomásokra a személy- és vagyonbiztonság megóvása szempontjából katonaszágot rendeltek ki.

A helybeli vasuti állomáson a tegnap déli órák óta felváltva egy-egy szakasz katonaszág teljesíti a szolgálatot.

Hollaky főispán és Mattasits őrnagy felsőbb intézkedés folytán tegnap megvizsgáltatták a vasuti állomáson levő 5353 sz. kazánt s kitűnt, hogy a vonatvezető azt teljesen leszerelte. A mozgásban hozatalhoz legszükségesebb kellékek hiányoznak. A vonatvezető pedig ismeretlen helyre távozott. A gőzmérő és szabályozó csavar sem tudható hol van.

Egyáltalán az ország összes vonalain hasonló intézkedések történtek.

A székely akció.

Juhok kiosztása. Dörner Béla, a székely kirendeltség vármegyei megbízottja ma (vasárnap) délután 2 órakor Székelykeresztúron, a vasuti állomás előtti téren, hétfőn (holnap) reggel 8 órakor pedig Fehéregyházán, a kincstári telepen 800 darab juhot fog kiosztani székely kisbirtokosoknak készpénzfizetés mellett 30 százalék árkedvezménnyel, vagy pedig három féléves részlet fizetéssel eredeti vételárban. A juhokat mind az udvarhelyi járás községeiben lakó székely kisgazdáknak adja. A kereszturi járásban csupán Etéd kap különös kivételkép csekélyebb mennyiséget, mivel ott a gazdakör már megalakult s ezáltal a juhokhoz is igényt nyert. A kirendeltség

megbizottja az érdekelt községek eljárásait a kiosztásról idejében értesítette.

Legelő-javítás. Lapunk múlt számában röviden már megemlékeztünk Biró János m. kir. alerdőfelügyelő, mint a székelyföldi kirendeltség központi vezetőségénél működő szakember előadásáról. Annak idején szintén hírt adtunk volt arról is, hogy a földművelésügyi miniszterium az akció keretében még a múlt évre 7500 K-át utalványozott az akkor javításra kijelölt legelők jókara helyezésére. Ezen összeget fogják most a kijelölt és még kijelölendő legelők fölháznál. Tehát azon közbirtokosságok is kapnak segítséget, a melyek önként vállalkoznak legelők följavítására. Biró János és Dorner Béla kirendeltségi megbizottak a folyó hóban bejárják a kijelölt legelőket s megállapítják a legszükségesebb teendőket.

Sértések kiosztása. Dorner Béla székely kirendeltségi megbizotti kieszközte, hogy József főherceg kisjenői uradalmából egyelőre 100 drb tiszta vérű magyar mongolica sertést kapjanak kiskisgyárdi. Ezen 14 hónapos fölbugatott kocák oly kiváló minőségűek, hogy eredeti piaci áruk a 160 koronát meghaladja. A kirendeltség megbizottja azonban kivételes kedvezmény képen árabonként 100 K-ért kapta meg s itt 30—40 százalék engedménnyel fogja kiosztani; tehát 60—70 koronáért jutnak székely kiskisgyárdihoz. Ezzel szemben a kirendeltség megkívánja és föltételül kiköti, hogy a sertésvész pusztításának s így a kiskisgyárdi érzékeny károsodásának ellensúlyozására: állatbiztosító szövetkezetek alakítandók és belépjenek a budapesti országos állatbiztosító szövetkezet kötelekébe. Ezt a föltételt mindenütt megkívánja a kirendeltség s ennek teljesítése nélkül a kiváló minőségű tenyésztéshoz nem juthatnak kiskisgyárdi. Ez azonban nem oly nagy dolog, amint a milyenek azt némelyek talán gondolják. Dorner kirendeltségi megbizott egy oly szabályzatot dolgozott ki, a melynek alapján a gazdák a legolcsóbban és legelőnyösebben biztosíthatják összes állatállományukat. Ez valóságos jótétemény lesz gazdák közönségünknek. Az országos szövetkezet igazgatója közelebből lejön vármegyénkbe s az addig a székelyföldi kirendeltség udvarhelyvármegyei megbizottjánál jelentkező községekbe díjtalanul kimegy s ott nyomban a községek szövetkezetét is megalakítja. Eddig már Szentgyörgyvárosi és Alsósiménfalva kiskisgyárdi jelentkeztek. Ajánljuk városunkban is a szentimrei és szombatfalva városrészi gazdáknak, hogy gyorsan jelentsék be szövetkezésüket, mert a város közelében, még inkább itt a városban ohajt Dorner megbizott első sorban sertéseket kiosztani. Az alkalmat ragadják meg, mert semmi sem jövedelmezhet oly szépen, mint egy évenként kétszer malacozó sertés.

Különfélék.

A vasutasok anarkiaja.

Budapest, ápr. 23. (Saj. tud. táv.)
(Érkezett délután fél 4 órakor.)

Valóságos anarkianak mondható az a merev álláspont, melyet a vasutasok követeléseikben fölállítottak s nincs az a szociálista agitator, aki hajlandó lenne megadni azokat úgy, ahogyan kívánják. Annál kevésbé teheti ezt az állam, amelynek a polgárság teherviselési képességére is tekintettel kell lenni.

A kiküldött kormánybiztos garanciális engedményei után azonnal szolgálatba állhattak volna, mert hiszen meg volt adva a mód, hogy jogait anarkikus merevség nélkül, a törvény keretén belül érvényesíthessék.

E helyett azonban a végletekig vitték az ügyet s most már félbeszakadtak a tárgyalások. A király ő felségének is közbe kellett lépjen. Hadi parancsot adott ki tehát a király; megparancsolván, hogy a magyar állam területén levő vasutasok szolgálatában álló magyar honos tartalékos katonák, kik a hadsereg és honvédség kötelekébe tartoznak, behívassanak és szolgálatra a magyar királyi államvasutakhoz beosztassanak.

Az államvasutak igazgatóságánál tegnap egész nap értekezlet volt.

Este **Tisza István gróf miniszterelnök** Bécsbe utazott s mielőtt elment ő is résztvett az értekezleten és **kijelentette**, hogy mivel a vasutasok tovább sztrájkolnak, **most már az állam egész hatalmát alkalmazni kell**, hogy változás álljon be s az államvasutakon a forgalom azonnal helyreálljon.

Ugyancsak este Vázsonyi Vilmos a sztrájkolók nevében és Vörös László teljhatalmu kor-

mánybiztos megjelentek az értekezleten s előadták a vasutasok utolsó követeléseit, amelyek azonban most is túlzottak és elfogadhatatlanok voltak.

A további tárgyalásokat tehát megszakították és **mától fogva az egész vonalon a sztrájkoló vasutasokkal szemben a legszigorubb eljárást alkalmazták**.

A vasuti vonalak szabaddá tétele és biztosítása, valamint a személy- és vagyonbiztonság megővése céljából mindenütt katonaságot alkalmaznak.

A forgalmi szolgálatra már eddig is számos központi tisztviselőt alkalmaztak. A vasuti ezredet hadilábra helyezték. Az utascsapatokat és igen sok jelentkezőt, valamint az egyes ipari szakok alkalmazottait is fölháználják.

A királyi parancs értelmében **ma 4000 katonaköteles vasuti alkalmazott katonai szolgálatra behívott és a vasutnál katonai fegyelem alatt kell szolgálniok** saját hivatali körükben és foglalkozásukban.

Miután pedig a vonatvezetők a gépek egyes részeit elrejtették s így az állam tulajdonát képező vagyont megrongálták, a közönség méltán várja és remélheti, hogy az illetők ellen a kir. ügyészségek is sürgős bünyügyi eljárást indítanak.

Megbizható értesüléseink szerint vármegyénk területén a vasutasok elleni ingerültség a tetőpontra hágott. Tartani lehet a sztrájkoló vasutasok tetteles bántalmazásától. Ennek hatása alatt székely vasutunk forgalmi személyzete hajlandó szolgálati kötelezettségét ezentul teljesíteni.

— **Igen kedves örömnépe** lesz május hó 3-án a helybeli róm. kath. főgimnáziumnak. Soó Gáspár igazgató 25 éves tanári működését fogja megünnepelni igen változatos műsorral.

— **Elhalasztott hangverseny.** A helybeli unitárius templom fölépítése javára folyó évi május 1-ére tervezett színelőadással és tánccal kapcsolatos nagyszabású hangversenyt — tekintettel a helybeli középiskolák hasonlóan jótékony célú mulatságára — a rendező bizottság folyó évi június 1-ére halasztotta el, amikor a már megnyert előkelő szereplők szíves közreműködésével okvetlenül megtartják a hangversenyt.

— **Tanári vizsgák.** Szemlére Ferenc és Burger Arthur helybeli róm. kath. főgimnáziumi tanárok a tanári végvizsgálatot; Ráduly Simon szintén itteni r. kath. főgimnáziumi tanár pedig a szakvizsgát kitűnő eredménnyel állották ki e héten Kolozsváron. Összintén üdvözljük a jeles tehetségű tanárokat pályájuk ezen nevezetes pontján.

— **Papválasztás.** Homoródszentpálon az unitárius egyházközség papi állása még múlt évben megüresedett. Egyed Ferenc köztisztviselő és szeretetben állott unitár. pap, aki 40 évig munkálkodott az Úr szőlőjében, nyugalomba vonult. A több, mint 32 évig egyfolytában Homoródszentpálon működött veterán pap helyét folyó hó 20-án töltötte be az egyházközség, melynek egyértelmű bizalmából Úrmősi József polgárdi unitárius lelkészt választották meg. Az ilyen szép egyetértés nemcsak a megválasztott iránti elismerést, hanem Egyed Ferenc nyugalomba ment pap helyes működését is dokumentálja, aki hűvei között mindig a testvéries szeretet tanait hirdette és azt példás eljárásával maga is követte.

— **A székely vasut kiépítése** érdekében vármegyénk törvényhatósági bizottsága tette meg az első lépést. Borszéký Soma ideális, de a gyakorlatban az egész Székelyföldet összekapcsoló, annak minden vasut iránti igényeit kielégítő nagy koncepcióju terve egy lépéssel előre haladt. Törvényhatósági bizottságunk legyőzve minden önös érdeket az apahida—marosvásárhely—székelyudvarhely—sepsiszentgyörgy—feketetengeri vonalak kiépítését a képviselőháztól és a kereskedelemügyi minisztertől kérelmezni fogja s e célból Hollaky Arthur főispán, a székelységnek valódi jöltevője vezetésével szervezendő küldöttséget meneszt a fővárosba. Hazafias örömmel üdvözljük a törvényhatósági bizottság széles látókörrel bíró tagjait s vármegyénk fő- és alispánját, hogy minden igaz közügynek lelkes pártolói. Adja Isten hogy ezt a nagyérdékű ügyet is diadalhoz juttassuk.

— **Városi közgyűlés.** Székelyudvarhely város képviselőtestülete csütörtökön délután Szakáts Zoltán polgármester elnökle mellett tartotta meg lapunk múlt számában jelzett rendkívüli közgyűlését. Az elnöki megnyitó után Gyertyánffy Gábor

kérdést intézett a polgármesterhez, hogy az ezelőtt 8—9 évvel elhatározott szabályozási tervet mikor hajlandó végrehajtani? A polgármester egy évi haladékot kért. Gyertyánffy a választ nem vette tudomásul. Hlatky Miklós pedig szóba hozta, hogy a lépfene s más ragályos betegségek eseteinél azt az eljárást követik, hogy ezek udvarzárlatot rendelnek el, kéri a polgármestert, legyen fölterjesztést a miniszterhez, engedessék meg ez a helyes eljárás a sertésvésznel is. A polgármester a fölterjesztés tételét megígérte. — Tárgysorozat rendén a város szolgálatában álló közs. iskolai tanítók abbéli kérését, hogy a városi tisztviselőnek múlt évben megszavazott drágasági pótlékból őket is részesítsék, a tanács előterjesztése értelmében elutasították. A tanács továbbá azt javasolta, hogy a barátoktól a városház építésé céljából vett területet ne építsék be, hanem hagyják piac nagyobbításra s a városház céljára keressenek más területet. Habár elég nyomós indok felszólalások történtek, talán a kérdés homályossága miatt, avagy más tévedés folytán, az annyi év óta állandóan városház építésére tartott helyet igen csekély szótöbbséggel bár — leszavazták. Remélhetőleg ez a határozat felsőbb jóváhagyást nem nyer, mert szegény sorsban levő városunk nem hagyhat jövedelmezés nélkül akkora területet, mikor a piac közepén levő rondaságok eltakarítására sincs pénzünk. A közkórházzal szemben levő területnek nyilvános árverés útján ölenként 20 K kikiáltási árban való eladását elhatározták. A dögtér ügye heves szóváltásokra adott alkalmat. A képviselőtestület egyrésze kimondatni akarta, hogy az áthelyezés költségeit hordozzák, akik a képviselőtestület megkérdezése nélkül intézkednek. Azonban ezt a fegyelmi vizsgálat kérése nélkül nem lehetett volna keresztül vinni s így eltekintettek ettől. Többek felszólalása után Bálint György, Orbán Dénes, Fábán József és Haberstumpf Károly tagokból álló bizottságot küldtek ki, a melynek feladata lesz, hogy 30 napon belül a dögtér elhelyezésére megfelelő területet keressenek. Az 1905. évi közmunkaösszeírásra fölhatalmazást adott a képviselő és az esküdtek összeírására Jancsó János, László Albert városi tisztviselőket kiküldötték. Jóváhagyták a haszonbérbe adott ingatlanokra vonatkozó árverési jegyzőkönyveket s a Magyar városok orsz. szöv. előkészítő bizottságának közelebbi ülésében a város képviselőivel a polgármestert megbízták. Bene és Homoródköklend támogatási, illetve vásáráthelyezési kéréseit nem támasztják. Több tárgy nem lévén, a gyűlés véget ért.

— **Csodaszamba megy** azon rendkívüli jó hatás, melyet a csúsz és köszvényes bántalmakban szenvedők érnek el, a híres Zoltán-féle kenőcs használatával. Oly betegek, kik már 15—20 év óta szenvedtek és fürdőket s különféle szereket használtak, e szer néhányzori alkalmazása által gyógyultak meg. Üvegje 2 K Zoltán gyógytárában, Budapesten.

— **Véletlen lövés.** Minap könnyen végzetessé válható baleset történhetett volna özv. Gál Józsefné helybeli lakos házában, a hol Fülöp Károly, Hirsch Jakab Mór és Tököli Menyhért voltak szállásban. Gálné amint reggel a lakásba nyitott, Fülöp Károly épen revolverét forgatta s az nyomban elsült és a golyó Gálnét találta. Azonban szerencsére nemesebb részt nem sértett s így életveszélyes állapotról szó sem lehet. A sebesült asszonyt a helybeli közkórházban ápolják.

— **Figyelmeztetjük** városunk közönségét, hogy folyó hó 29-én reggel 6 órától déli 12 óráig a Mondó-hegyen harcászati lögyakorlat lesz s ezen idő alatt a nevzett helyen és környékén járni tilos.

Nyílt-tér*

Köszönetnyilvánítás.

Székelyudvarhely városban levő házam melléképülettel együtt folyó évi március hó 24-én leégett.

A fonciére pesti biztosító intézet dacára annak, hogy az elégett épületek **tűzbiztosítási díja** — tévedés folytán — **kifizetve nem volt; tűzkaromat méltányosságból kifizette**; miért is nevezett intézet humánus eljárásáért ez uton is köszönetet mondok.

Oláh-Andrásfalva, 1904. április 21.

Sándor Józsefné.

Előttünk: **Rösler Károly**, tanu. **Gábor Márton**, tanu.

* Az e rovatban megjelenő közleményekért semmi előlősséget sem vállal a Szerk.

Alsófehérvármegyei Gazdasági Egyesület.

69—1904. A. F. G. E. szám.

Hirdetmény.

Az „Alsófehérvármegyei Gazdasági Egyesület“ Nagyenyeden 1904. május 4-én
díjazással egybekötött

tenyészállat-kiállítást

rendez.

A tenyészállat-kiállítás feltételei:

1. Pénzbeli jutalomra csakis kisbirtokosok tarthatnak igényt (50 - 100 holdas kisbirtokosok.)
2. Államdíjak, ha megfelelő állatok a kitűzött díjra nem lennének, ki nem osztatnak.
3. Azon apaállatokkal, melyek I. államdíjjal lettek jutalmazva — eladás esetén — az állam megkínálható.
4. Díjakat csak alsófehérvármegyei tenyésztő nyerhet.
5. Idegen vármegyei birtokosok tenyészállatai elismerő oklevéllel tüntethetők ki.
6. A díjak és oklevelek odaítélése felett a bíráló-bizottság határoz. A bíráló-bizottság gróf Teleki Árvéd, gr. Bethlen Sándor, Szász József és Tóth Miklós vármegyei nagybirtokosok elnökei alatt 20 tagból áll.
7. A bíráló-bizottságnak hivatalból szavazati joggal bíró tagjai: az állami ker. állattenyésztési felügyelő, az állami törvényhatósági központi és járási állami állatorvosok, továbbá az egyesületi titkár.
8. A bíráló-bizottság a tagdíjakat nem oszthatja meg.

9. Egy kiállító — egy osztályban — csak egy díjat nyerhet.
10. Egyesületi és magándíjak relatív jóságú állatoknak kiadatnak.
11. A díjak odaítélésénél a magyar erdélyi fajtanál, továbbá a havasi és pinzgaui fajtanál különös figyelembe veendő az, hogy lehetőleg a vármegyei szarvasmarha-, sertés- és juh-tenyésztésről szóló szabályrendelet értelmében (2. §.) a köztenyésztésre használt egyes fajták utáni egyedek (ivadékok) azon tenyészkörből származzanak, ahol azok tenyészköre indokolt.
12. A kiállítás kezdete 1904. május 4-én d. e. 9 órakor. Helyszín: Nagyenyed város vásártere.
13. A díjak 1904. május hó 4-én délután 5 órakor a helyszínén, kedvezőtlen idő esetében a városház nagytermében fognak kiosztatni.
14. Szilaj bikák felhajtása nem engedélyeztetik; általában a tulajdonosok felkéretnek, hogy a kiállítárra felhajtott állatok körül kellő számú és ügyes cselédeket alkalmazzanak.

15. A kiállításra felhajtott állatok elhelyezéséről és mérsékelt takarmány beszerzéséről a gazdasági egyesület titkársága gondoskodni fog.
16. A bíráló-bizottságnak jogában áll az elnökség kívánatára a helyszínén magát kellő számú bíráló-bizottsági tagokkal kiegészíteni.
17. A kimutatásban kitüntetett államdíjak csak akkor adhatók ki, ha azokat a kiállítás napjáig a Földművelésügyi kormány rendelkezésére bocsátja az egyesületnek.
18. A kiállításra felhajtott állatok után tér-díj nem szedetik.
19. 1904. május 1-ig be nem jelentett állatok csak azon esetben helyeztetnek el a kiállítás területén, ha még ott erre alkalmas hely üresedésben van.
20. A kiállításra bejelentett és a kiállítás napján eladott tenyészállatok eladási árának 2 %-je az eladó tulajdonos által a gazdasági egyesület alaptőkéjének javára az egyesület pénztárába, a kiállítás helyszínén befizetendő.

A díjak a következőleg állapítottak meg:

				Állami	Egyleti	Magán					Állami	Egyleti	Magán		
				korona							korona				
							Áthozat				260	260	200		
I. Magyar erdélyi fajtanál :				I.	60	—	—	II. Havasi és pinzgauai fajtanál.				I.	30	—	—
a) községi bikák díja, gondozás, jótartás, ápo-				II.	30	—	—	a) kisbirtokosok 1—3 éves bikáinak díja				II.	20	—	—
las, jámborság tekintetében — — —				III.	10	—	—					I.	—	10	—
				I.	—	10	—					II.	—	10	—
b) községi bikák gondozóinak cseléd-díjazá-				I.	30	—	—					I.	20	—	—
sa — — — — — — — —				II.	20	—	—					II.	15	—	—
				III.	10	—	—					I.	—	10	—
				I.	—	20	—					II.	—	10	—
				II.	—	10	—					I.	25	—	—
c) kisbirtokosok által nevelt 1—3 éves bikák				II.	20	—	—					II.	20	—	—
				I.	—	10	—					I.	—	10	—
díja — — — — — — — —				II.	—	10	—					II.	—	10	—
				III.	—	10	—					I.	—	10	—
				I.	—	40	—					II.	—	10	—
d) kisbirtokosok 4—8 éves borjas teheneinek				II.	—	30	—					III. Sertések :			
				III.	—	30	—					a) kisbirtokosok vagy községek kanjainak			
díja — — — — — — — —				IV.	—	20	—					díja — — — — — — — —			
				V.	—	20	—					b) kisbirtokosok tenyészkocáinak díja			
				I.	20	—	—					— — — — — — — —			
				II.	10	—	—					IV. Juhok :			
				III.	10	—	—					a) kisbirtokosok kosainak díja			
e) kisbirtokosok 1—3 éves üszőinek díja				I.	—	20	—					— — — — — — — —			
				II.	—	10	—					b) „ „ tenyészujuhainak díja			
				III.	—	10	—					— — — — — — — —			
f) „E. G. E.“ által kitűzött 200 K díj, 6 drb							200					Összesen —			
jól alakult tehén á 20 K, 4 darab jól ala-												Főösszeg			
kult 1—3 éves üsző á 20 K — — —												1000.			
Atvitel				260	260	200									

Kitűzve 46 különböző díj 1000 korona értékben!

Végül minden érdeklődő értesítettik, hogy a tenyészállatkiállítás berendezésére dr. Varró László, Nagyenyed r. t. város polgármesterének elnöke alatt egy 16 tagból álló rendező bizottság kéretett fel.

Tenyésztők és kiállítók tenyészállataik bejelentése végett Zalányi Géza gazd. egyleti h.-titkárhoz (Nagyenyed); a szállítási kedvezményes igazolványokért pedig Meisner Ernő m. kir. állattenyésztési felügyelő urhoz (Segesvár) forduljanak.

Alsófehérvármegye gazdasági egyesületének 1904. március 8-án Nagyenyeden tartott közgyűléséből.

Zeykfalvi Zeyk Dániel s. k.,
főispán, gazd. egyt. elnök.

Zalányi Géza s. k.,
gazd. egyt. h.-titkár.

Singer-féle varrógép, furni-
rozott sifon, vaságy, furnirozott ágy, lábönálló konzol
tükör és divatbáb *igen olcsón eladó.* Cím e
lap kiadóhivatalában.

Mánics György

szobafestő és mázoló
Szekelyudvarhelyt, Bethlen-utca.
(Szentcs. József házában.)

Van szerencsém a n. é. közönség
szíves tudomására adni, hogy kül-
földön szerzett több évi tapaszt-
alataim folytán azon helyzetben
jutottam, hogy szakmámban vágó
munkákat, u. m.: szobák-, cím-
és fantáziák festését, valamint
aranyozást és falak kárpitozá-
sát, a mai igényeknek megfelelően,
a legjutányosabb áron elvállalhat-
om úgy helyben, mint vidéken,
miért is kérem nagybecsű pártfogá-
sukat. — Kész szolgálattal:

Mánics György,
szobafestő és mázoló.

Eredeti angol

o o és francia fekete és színes o o

női ruhakelmékben

a tavaszi idényre **dus választék**om ér-
kezett, valamint kiválóan izléses és di-
vatos

mosókelmék,

női diszkalapok (a legutolsó párisi di-
vat szerint), fekete és színes napernyők-
s ruhadíszekben nagy választék, mind-
ezek és egyéb szükségletek rendkívül ju-
tányos és szolid áron való beszerzé-
sére tisztelettel felhívom a mélyen tisz-
telt hölgyközönség figyelmét s mielőtt be-
vásárlásaikat megtennék, újdonságaimat
megtekinteni szíveskedjenek. — Becses
pártfogásukat kérve, vagyok mély tisz-
telettel:

Barcsay Károly

női- és férfi divatruháza
Szekelyudvarhely.
(Főtér.)

A Richter-féle LINIMENTUM CAPS. COMP.

Horgony - Pain - Expeller

egy régi kipróbált háziszor, a mely már több
mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül al-
kalmaztatik köszvénynek, csúznál és meghűlésnekél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásár-
láskor óvatosak legyünk és csakis
eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony”
védjeggyel és a „Richter” czegjeggyel
fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. áron
a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár:
Török József, gyógyszerésznél
Budapesten.

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

Kapható Székelyudvarhelyt:

Koncz Ármán gyógyszerárában.

Eszenziákat

— csallhatatlan bizonyosságul
— a legjobb likőrök, bor-
szeszek, különféle szeszek
és ecet készítéséhez a
legkitűnőbb és páratlan
minőségű szőlőből. Nagy
megtakarítás. — Jóságért
felelősséget vállalom. Külön-
legességekből megbízható
receptek. Árjegyzéket, uta-
sítást ingyen és portómen-
tesen küld: **Pollák Károly**
Fülöp, eszenciagyára Prága.
Ügynökök felvételnek

Benedek, Nagy és Konrád

első szekely cipőraktára
Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca.

Dus választék csinos
és tartós

cipőkben!

Mérték utáni megrendel-
és pontos kivitele. o

„Fredin” cipőkenőcs kap-
ható. Egy doboz 60 fillér.

Brázay-féle Sósorszesz.

A Brázay-féle sósorszesz kitűnő szolgálatot tesz
olyan embereknek, akik sokat járnak, vadászok-
nak, turistáknak, szóval minden sportférfinak, mint
izomedször. Nyomban eloszlik a legnehezebb
fáradtság is, ha erős testmozgás után bedörzsöl-
jük magunkat tetőtől talpig sósorszeszszel.

A Földes-féle Margit-creme

legjobb a világon. Hatása csodás.

A női szépség

elérésére, tökéletesíté-
sére és fenntartására
legkitűnőbb és legbiz-
tosabb a vegytiszta, tel-
jesen ártalmatlan

Leg- kitűnőbb a nap és

szél befolyása ellen
sem higányt, sem öl-
mot nem tartalmaz a
zsímentes közkedvelt

FÖLDES-féle

Margit-creme.

Ezen világhírű arekenőcs pár nap alatt
eltávolít szepőt, májfoltot, pattanást,
bőrtakát (Mitesser) és minden más bőr-
bajt. Kisimítja a ráncokat és az arcot
fehérré, simává varázsolja, üdít és
fiatalít.

Ára: kis tégely 1 K, nagy 2 K.

Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes bekül-
dése után küldi a készítő

FÖLDES KELEMEN

gyógyszerész Arad.

Kapható minden gyógyszerárban, drogériában
és illatszer-kereskedésben.

Kiváló toilett-cikkek:

Margit hölgypor (3

szinben) K 1.20.

Margit-szappan 70 fill.

Margit-fogpép 1. — K.

(Zahn-pasta)

Margit-arcváz 1 — K.

Kapható Székelyudvar-

helyen Koncz Ármán

és Solymossy Já-

nos urak gyógyszerár-

raiban.

Hölgyek részére nélkülözhetetlen

Legjobb szépitőszor.

Értesítés.

A szekelyudvarhelyi ipari- és gazdasági
Hitelszövetkezet, mint az Orsz. Hitelszövetkezet
tagja, igazgatósága értesíti a szövetkezet kötelé-
kébe tartozó tagokat, ugyszintén az érdeklődő kö-
zönséget, hogy a szövetkezet üzlethelyiségét eddigi
helyéről (Árpád-utca 7. sz. alól) folyó évi április
hó 24-től áttette a Kökereszt-térnél kezdődő
Szent-Imre-utca 14-ik szám alatti (Fekete Ben-
jámín-féle) ujonnan épített emeletes háznak föld-
szinti utcai részébe.

Szekelyudvarhely, 1904. április 23.

Az igazgatóság.

Drezdai Motorgyár R.-társaság

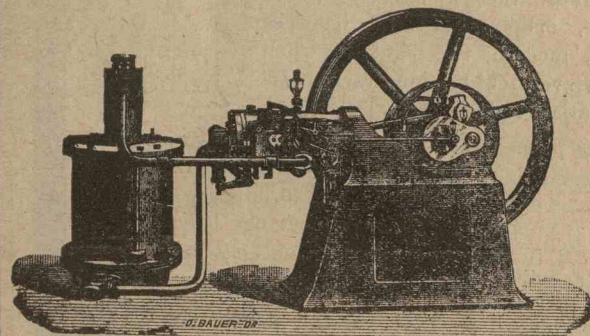
(ezelőtt Hille) fióktélepe és műhelye

Gellért Ignác és társa

Budapest, VI., Teréz-körút 41.

(Telefon 12—91.)

Ajánljuk az elismert legjobb, legteljesebb, legtar-
tósabb gyártású drezdai benzín-motorokat, lokomo-
bilokat és széngáz-fejlesztős (generatoros) motorokat.
Legegyszerűbb kezelés. Legolcsóbb üzem.
64 kitűntetés. 8 állami érem.

8000 gép a legteljesebb megelégedésre szállítva.

Malomüzemre, darálásra, takarmánykamrákba,
tejgazdaságoknak, favágáshoz, vízemelésre,
csépléshez és minden más gazdasági és ipari
munkához a legjobb üzemelő.

A drezdai motorok minden versenyvizsgála-
ton és kiállításon a legelső díjakkal lettek
kitűntetve. — Kedvező fizetési feltételek! —
Legmesszebb menő jótállás! — Uj! Buda-
pesten főműhelyt rendeztünk be drezdai mű-
vezetővel és szerelőikkel.

A Székelyföld legelőnyösebben ismert cipőbevé-
sárlási forrása!

ORBÁN, NAGY és TAMÁS

kész cipőárú raktára * * *

Szekelyudvarhelyt, Kossuth-

* * * * * utca 2. szám.

Van szerencsénk úgy a helyi, mint a vidéki
közönség tudomására hozni, miszerint
raktárunkat a tavaszi idény újdonságaival bő-
ven elláttuk s azon kellemes helyzetben va-
gyunk, hogy a legkényesebb igényeknek is
megfelelhessünk. — Raktárunkon kaphatók
— — — — — mindennemű — — — — —

férfi- és női cipők

és újdonságok, ugyszintén fehér, sárga és bor-
deaux gyermek-cipők a legjutányosabb árak-
ban. — Különösen felhívjuk b. figyelmét TAN-
NERIN cipő-kenőcsünkre, mely felülmul min-
den reklam-kenőcsöt, dobozonként 40 fillér
árban. — Megrendelések gyorsan és pontosan
teljesítetnek.

Az idény újdonságai: Chevreux, Chev-
reux-lakk stb.

Saját gyártmány. o o Gyors és szolid kiszolgálás.
— — — — — Aranyéremmel kitűntetve. — — — — —

Gyár: Nyerges-Ujfalu (Esztergommegye). Sürgöncim: Eternit Budapest. Telefon 12—92. Gyár: Vöcklabruck (Felső-Ausztria).

ETERNIT-PALA

AZBESZT-CEMENT-PALA.

Hatschek Lajos szab.

Elpusztíthatatlan, könnyű, tetszetős, olcsó és tűzálló tető fedőanyag.

Eternit művek: Patschek Lajos Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 33-ik szám.

Elsőrangú referenciák. — Jótállás. — Évi gyártás 1500 kocsiakormány. — Kérjen ismertetést

